

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 344/25
29.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Данка Лаушевића, председника већа, Људмиле Миљковић и Раше Јанковића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА**, због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180 став 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, одлучујући о жалбама окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Милоша Мандића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Ваљеву К.бр. 16/24 од 14.02.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Мандића, само у погледу одлуке о казни, а по службеној дужности, у смислу одредбе члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП, поводом жалбе окривљеног АА, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Ваљеву К.бр. 16/24 од 14.02.2025. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што Апелациони суд у Београду окривљеног АА, због извршења продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180 став 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, применом наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42, 45, 54 и 63 КЗ, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору, од 26.03.2024. године, до упућивања у установу за издржавање казне, а најдуже док не истекне време трајања казне изречене овом пресудом, док се жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Мандића, у преосталом делу, као и жалба окривљеног АА, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, а првостепена пресуда, у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ваљеву К.бр. 16/24 од 14.02.2025. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180 став 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, па је, применом наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42 – 45, 54 и 63 став 1 КЗ, те чланова 424 ЗКП, осуђен на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, у коју му се урачунава време од лишења слободе и проведеног у притвору од 26.03.2024. године, па до упућивања оптуженог на

издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у наведеној пресуди. Ради остваривања имовинскоправног захтева, законски заступник мал. оштећене, упућује се на парнични поступак. Трошкови пуномоћника оштећене мал. ББ, адвоката Луке Аћимовића из Ваљева, у износу од 191.250,00 динара, падају на терет буџетских средстава суда. Обавезан је оптужени да накнади трошкове кривичног поступка, у износу од 500.079,11 динара, у корист буџетских средстава, и то Вишем суду у Ваљеву износ од 339.640,74 динара и ВЈТ Ваљево износ од 160.438,37 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења. Обавезан је оптужени да на име паушала плати износ од 20.000,00 динара, у корист буџетских средстава суда, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења. Оптужени је дужан да се, у року од 3 дана од дана извршења кривичне санкције која му је изречена, јави Поверенику за извршење алтернативних санкција, на чијем подручју има пребивалиште у време доношења пресуде, односно боравиште, сходно чл. 58 Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера у вези са чл. 3 Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима ("Службени гласник РС" бр. 32/13).

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

-окривљени АА, без навођења законског основа побијања, с тим што из образложења произилази да жалбу изјављује због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење,

-бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Мандић, из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду укине ожалбену пресуду и предмет врати на поновно суђење, уз захтев да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду, у поднеску Ктж.бр. 383/25 од 23.04.2025. године, предложио је да Апелациони суд у Београду одбије као неосновану жалбу браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Мандића и жалбу окривљеног АА и потврди пресуду Вишег суда у Ваљеву К.бр. 16/24 од 14.02.2025. године.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, у смислу одредбе члана 447 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, те у смислу одредбе члана 447 став 4 ЗКП обавештеног окривљеног АА, а у присуству његовог браниоца, адвоката Милоша Мандића, на којој је размотрио списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалби, као и предлога јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, те након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у жалбама, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Жалбом браниоца окривљеног АА, побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 и став 2 тачка 2 ЗКП, тако што се истиче да је изрека пресуде неразумљива, да су разлози пресуде противречни изреци, те да у пресуди нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, односно дати разлози су потпуно нејасни и у знатној мери

противречни, док о чињеницама које представљају предмет доказивања, постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника о исказима датим у поступку и самих тих записника, због чега није могуће испитати законитост и правилност пресуде.

Међутим, супротно изнетим жалбеним наводима браниоца окривљеног, о учињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из цитираног законског члана, Апелациони суд у Београду налази да је изрека првостепене пресуде разумљива, те су у њој назначене чињенице и околности које чине обележје кривичног дела обљуба са дететом из члана 180 став 1 КЗ, односно, првостепена пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим одлучним чињеницама, из којих се закључује како је окривљени извршио кривично дело за које је оглашен кривим и које је радње предузео ради извршења истог, а такође из наведених разлога се види који доказују потврђују одлучне чињенице о извршењу кривичног дела, а потом и како је првостепени суд ценио изведене доказе, што је све у складу са садржином доказа на којима се заснивају закључци првостепеног суда.

Жалбом браниоца се првостепена пресуда побија и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, истицањем да су неправилно примењене одредбе чланова 103 и 104 ЗКП, које се односе на посебно осетљивог сведока и испитивање оштећене ББ у том својству, противно одредби члана 98 ЗКП. Бранилац указује да је решење, којим је оштећеној ББ одређен статус посебно осетљивог сведока, по службеној дужности донео ВЈТ дана 08.04.2024. године, које није достављено одбрани, која тиме није била упозната са овим решењем и његовом садржином, а у којем је одређено да против овог решења није дозвољена жалба, што је, према ставу браниоца погрешно, с обзиром да је у члану 103 став 4 ЗКП прописано да против решења којим је усвојен или одбијен захтев није дозвољена посебна жалба, али у овом случају решење није донето по захтеву, већ по службеној дужности.

Апелациони суд у Београду налази да се жалбеним наводима браниоца окривљеног, не доводи у питање правилност примене напред наведених законских одредби. Наиме, одредбом члана 103 став 1 ЗКП, прописано је да сведоку, који је, с обзиром на узраст, животно искуство, начин живота, пол, здравствено стање, природу, начин или последице извршења кривичног дела, односно друге околности случаја, посебно осетљив, орган поступка може по службеној дужности, на захтев странака или самог сведока, одредити статус посебно осетљивог сведока, а решење о одређивању статуса посебно осетљивог сведока, како је то прописано ставом 2 предметног члана, доноси јавни тужилац, председник већа или судија појединац, док је ставом 3 прописано да против решења којим је усвојен или одбијен захтев није дозвољена посебна жалба, другим речима, ова одлука се може побијати у оквиру жалбе против првостепене пресуде.

У конкретном случају решењем ВЈТ у Ваљеву Кти.бр. 15/24 од 08.04.2024. године, малолетна оштећена ББ добила је статус посебно осетљивог сведока, те ју је суд саслушао преко техничких средстава за пренос звука, уз помоћ психолога спец. за медицинску психологију ... и судијског помоћника у оквиру службе за помоћ и подршку оштећеном и сведоцима. Вештак психолог је најпре, у истражном поступку, дала мишљење да малолетна оштећена не треба да буде саслушана као сведок, али на такво

мишљење вештака је, како је тада навела, утицао низ околности са којима је малолетна оштећена тада била суочена, односно да је по природи повучена девојчица, а доласком у Србију суочила се са низом потешкоћа, као што су проблеми у школи због несавладаног ћириличног писма, променила је друштво, школу и окружење у коме је до тада живела, тако да се у то време прилагођавала различитим ситуацијама које су утицале на њу, па су све те околности, заједно са последицама извршеног кривичног дела, по налазу вештака, тада биле такве да је вештак дала мишљење да саслушање оштећене није препоручљиво, с обзиром да може доћи до ретраумизирања. Међутим, како је одбрана на припремном рочишту предложила саслушање оштећене у својству сведока, суд је поново саслушао наведеног вештака која је, након обављеног дијагностичког интервјуа са оштећеном, на околности да ли оштећена уопште може да буде саслушана као сведок, навела да је сада, после девет месеци од претходно датог налаза, оштећена опуштенија, а да је томе допринела чињеница да се оштећена након критичног догађаја вратила са мајком и братом у Беч, односно у стару средину, те да сада може да буде испитана као сведок, у условима за испитивање посебно осетљивих сведока.

Комисија вештака, састављена од вештака неуропсихијатра др Снежане Станојевић, неуропсихијатра др Јасмине Пашић и специјалисте медицинске психијатрије Наде Илић, изјаснила се да код оштећене није уочена недоследност и некритичност, као ни склоност ка симулацијама.

Жалбом браниоца окривљеног оспорава се, како сам исказ малолетне оштећене ББ и начин њеног испитивања, тако и оцена њеног исказа, дата од стране првостепеног суда,

И пред првостепеним судом одбрана је имала примедбе на начин испитивања малолетне оштећене, у смислу да се одговори мал.оштећене нису јасно чули. У погледу наведене примедбе одбране, првостепени суд је у образложењу изнео довољне и јасне разлоге, које прихвата и веће овог суда. Наиме, имајући у виду да су се остали учесници у овом кривичном поступку, изјаснили да су одговоре оштећене чули и како ни суд тај проблем није имао, то је правилан став првостепеног суда да изнета примедба одбране није основана. Оштећена малолетна ББ је на постављена питања одговарала кратко са да и не, тако да сумњи у њен одговор није било, а имајући у виду природу кривичног дела, околности под којима је исто извршено, те чињеницу да је учињено од стране члана породице, према правилном ставу првостепеног суда начин на који је оштећена одговарала, са прекидима и паузама, као и кратким одговорима, не доводи у сумњу њен исказ у погледу битних чињеница. При томе, суд је имао у виду и налаз комисије вештака из ког произилази да оштећена није склона симулацијама, тако да чињеница да се оштећена свих детаља није сећала, у смислу колико је између оптуженог и ње било сексуалних односа и где су се исти одиграли, према правилном налажењу првостепеног суда не доводи у сумњу њен исказ. Осим тога, суд је имао у виду и чињеницу да је од критичног догађаја прошло годину дана, да је сходно налазу вештака код оштећене присутан механизам потискивања и репродуковања детаља који за њу нису узнемирујући, што јесте логичан ток опоравка од трауматских доживљаја. Исказ оштећене је, у погледу битних чињеница, а то је каква је била природа односа који су се одвијали између ње и окривљеног, односно да ли је приликом сексуалних контаката са окривљеним, његов полни орган продирао у њен полни орган, или су ти

контакти били на нивоу мажења, додиривања, љубљења и оралног задовољавања, био врло јасан и недвосмислен, а то је да су се њихови сексуални контакти одвијали тако што је полни орган окривљеног продирао у њен полни орган.

Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд правилно поступио када је исказ малолетне оштећене ББ у потпуности прихватио, а чији исказ је у битним чињеницама сагласан и са одбраном окривљеног, датом у истражном поступку.

С обзиром на наведено, жалбени наводи браниоца окривљеног, који се односе на начин испитивања малолетне оштећене само преносом звука, али не и слике, нису били од утицаја на законитост начина испитивања посебно осетљивог сведока, овде малолетне оштећене ББ, нити на правилност оцене њеног исказа, дате од стране првостепеног суда.

Жалбом браниоца окривљеног оспорава се и оцена одбране окривљеног, дата од стране првостепеног суда, уз истицање да је окривљени, објашњавајући интимне односе које је имао са оштећеном ББ, користио израз секс или сексуални однос, али је у својој изјави на главном претресу објаснио шта под тим подразумева. Одбрана окривљеног, коју је он допунио на главном претресу, а не како то суд тврди изменио, темељи се на чињеници и његовој тврдњи да је он особа која је изгубила полну сексуалну моћ, у ком смислу бранилац оспорава оцену исказа сведока ВВ, мајке оштећене ББ, коју је дао првостепени суд, те се бранилац позива и на исказ сведока ГГ, супруге окривљеног, уз истицања да је одбрана предложила да се на ову околност саслуша као сведок ДД са којом је окривљени више пута покушао да оствари сексуални однос.

Међутим, првостепени суд је правилно поступио када одбрану окривљеног, дату на главном претресу, није прихватио, већ је чињенично стање засновао на одбрани датој у истражном поступку, будући да је окривљени у тој одбрани на детаљан и јасан начин, којим ни у једном тренутку није доведено у сумњу значење појединих израза, описао када, где и како је долазило до полног односа између њега и малолетне ББ, и да је у тим односима његов полни орган продирао у полни орган оштећене. Осим тога, његова одбрана у истражном поступку, потврђена је исказом малолетне оштећене као и исказом сведока ВВ, њене мајке. С тим у вези, правилан је закључак првостепеног суда да је окривљени у истражном поступку, у присуству браниоца, јасно и недвосмислено описао сваки полни однос који је имао са оштећеном, знајући да је она у то време била дете, под којим условима и где се исти одиграо, па је суд, на основу признања окривљеног у истражном поступку, у које није имао разлога да посумња, те на исказу малолетне оштећене и сведока ВВ, несумњиво утврдио чињенично стање.

На правилност утврђеног чињеничног стања, нису били од утицаја жалбени наводи браниоца окривљеног, којима се указује на исказ сведока ГГ, супруге окривљеног, да је окривљени импотентан, те је правилан закључак првостепеног суда да је њен исказ субјективан и очигледно усмерен да оптуженом помогне у избегавању кривице.

Одбрана је на припремном рочишту предложила да се као сведок испита ДД из ..., али је на главном претресу одржаном дана 14.02.2025. године, бранилац одустао

од предлога за испитивање сведока ДД, што је из предметног записника и утврђено.

У односу на одбрану окривљеног, у жалби браниоца се истиче да постоји само изјава окривљеног да је он продро у њен полни орган (малолетне оштећене ББ), али не наводи чиме је продро.

Првостепени суд је имао у виду наводе одбране да окривљени ни у једном тренутку није навео да је његов полни орган ушао у полни орган оштећене, па је, с тим у вези, правилно нашао да су овакви наводи потпуно супротни одбрани окривљеног датој у истражном поступку, с обзиром да је окривљени у односу на први и трећи догађај сасвим јасно и конкретно навео да је његов полни орган, приликом полног односа са оштећеном, ушао у њен полни орган, док приликом описа другог полног односа, који се одиграо у његовој соби, није стриктно навео да је његов полни орган продро у полни орган оштећене, али имајући у виду опис целог догађаја, та чињеница се, према правилном ставу првостепеног суда, не доводи у сумњу.

Имајући у виду све напред наведено, на потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања, нису били жалбени наводи окривљеног АА да је исказ у истражном поступку дао јер је био уплашен и под великим стресом.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио кривични закон, налазећи да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна обележја продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180 став 1 КЗ у вези члана 61 КЗ.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а по жалби браниоца окривљеног АА, а поводом жалбе окривљеног АА, у смислу одредбе члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП, Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд правилно утврдио олакшавајуће и отежавајуће околности на страни окривљеног АА, па је тако од олакшавајућих околности нашао да је исти отац једног малолетног детета, до сада неосуђиван, док је од отежавајућих околности утврдио чињеницу да је окривљени оштећеној теча и да је тиме злоупотребио однос поверења који је оштећена имала према њему, потом околности под којима је дело извршено, у соби у којој је његова ћерка спавала у истом кревету са оштећеном, у кухињи, док се његова ћерка играла напољу, што указује на његову изразиту упорност и безобзирност у извршењу кривичног дела.

Међутим, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд дао пренаглашен значај утврђеним отежавајућим околностима на страни окривљеног, у односу на олакшавајуће околности, па је овај суд окривљеног АА осудио на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју му се, на основу одредбе члана 63 КЗ, урачунава време проведено у притвору. Наиме, према оцени Апелационог суда у Београду, овако изречена казна затвора адекватна је степену кривице окривљеног као учиниоца, самој личности окривљеног, тежини извршеног кривичног дела и околностима под којима је извршено, те је иста нужна, али и довољна за постизање сврхе кажњавања из члана 42 КЗ, а у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 4 став 2 КЗ.

С обзиром да је првостепена пресуда преиначена само у делу одлуке о кривичној санкцији, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА и по службеној дужности у односу на жалбу окривљеног АА, то су жалбе, у преосталом делу, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда, у непреиначеном делу, потврђена.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 459 став 1 и члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Росанда Џевердановић Савковић, с.р.

Председник већа-судија
Данко Лаушевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић